

НАРЕДБА № 6 от 19.03.2003 г. за реда и местата за извършване на специализираните медицински и психологически изследвания и на периодичните здравни прегледи и методите за тяхното провеждане

Издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 35 от 16.04.2003 г.
Библиотека закони - АПИС, т. 5, р. 1, № 12и

Раздел I Общи положения

Чл. 1. Тази наредба урежда:

1. реда и местата за извършване и методите за провеждане на специализираните медицински и психологически изследвания в хода на процедурата по проучване за надеждност на кандидатите за издаване на разрешение за достъп до съответно ниво на класифицирана информация;
2. реда и местата за извършване и методите за провеждане на периодичните здравни прегледи на служителите в организационните единици, получили разрешение за достъп до определено ниво на класифицирана информация.

Чл. 2. По смисъла на тази наредба:

1. "специализирани медицински изследвания" са изследванията, извършвани в лечебните заведения по чл. 3 и 4 от лекар с призната специалност по психиатрия, за определяне на психиатричен статус;
2. "психологически изследвания" са изследванията, извършвани от психолог с образователно-квалификационна степен магистър, за оценка на умствената, емоционалната и социалната компетентност на лицето.

Раздел II Специализирани медицински и психологически изследвания

Чл. 3. Специализираните медицински и психологически изследвания се провеждат в следните видове лечебни заведения:

1. индивидуална или групова практика за специализирана медицинска помощ по психиатрия, в която работи поне един психолог;
2. лечебни заведения по чл. 8, ал. 1, т. 2, букви "в" и "г" от Закона за лечебните заведения, в които работи поне един лекар с призната специалност по психиатрия и поне един психолог;
3. диспансери за психични заболявания, в които работи поне един психолог.

Чл. 4. Специализираните медицински и психологически изследвания на служители от служби за сигурност, служби за обществен ред и организационни единици към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта и съобщенията се провеждат от лечебните

заведения и специализираните институции за психологическа диагностика към тези министерства по реда на раздел III.

Чл. 5. За извършване на специализираните медицински и психологически изследвания изследваното лице следва да представи в лечебното заведение:

1. документ за самоличност;
2. искане от органа, провеждащ проучването;
3. удостоверение от личния лекар, че не се води при него на психиатричен отчет.

Чл. 6. Преди извършването на специализираните медицински и психологически изследвания изследваното лице дава информирано съгласие и попълва декларация по образец (приложение № 1).

Чл. 7. (1) Психологическите изследвания се извършват с цел оценка за пригодност/непригодност към специфичните изисквания за работа с класифицирана информация.

(2) Изследват се умствената, емоционалната и социалната компетентност на лицето.

(3) Всички използвани за оценката тестови методики трябва да притежават добре документирана валидност и надеждност, а адаптираните чуждестранни тестове трябва да бъдат признати като официални български версии от притежателите на съответните авторски права.

Чл. 8. Оценката за психологическа пригодност/непригодност към специфичните изисквания за работа с класифицирана информация задължително съдържа оценка на личностовите сфери, посочени в приложение № 2.

Чл. 9. Специализираното медицинско изследване включва попълване на въпросник (приложение № 3) и определяне на психиатричен статус, който задължително съдържа елементите от приложението.

Чл. 10. (1) Резултатите от проведените психологически и специализирани медицински изследвания се записват в свидетелство по образец (приложение № 4). Свидетелство се издава в срок три дни след провеждане на изследването.

(2) Свидетелството за проведените психологически и специализирани медицински изследвания се издава за срок две години в три екземпляра, първият от които се предава на изследваното лице, вторият остава за съхранение в лечебното заведение, а третият се изпраща на органа, провеждащ проучването.

(3) В лечебното заведение остават за съхранение и психологичната оценка по чл. 8 , въпросникът и психиатричният статус със заключението на психиатъра по чл. 9 .

(4) Документацията за проведените психологически и специализирани медицински изследвания се съхранява от лечебното заведение за срок 10 години.

(5) Достъп до документацията имат психиатърът и психологът, извършили изследването, изследваното лице и упълномощени лица от органа, поискал изследването.

Чл. 11. (1) За извършените специализирани медицински и психологически изследвания се заплаща по реда на Наредба № 22 от 1997 г. за условията и реда за заплащане на медицинската помощ по избор на пациента (ДВ, бр. 122 от 1997 г.).

(2) Специализираните медицински и психологически изследвания се заплащат от изследваното лице в случаите, когато то за първи път постъпва на длъжностите или изпълнява задачите, за които се изисква достъп до съответното ниво на класифицирана информация.

(3) Специализираните медицински и психологически изследвания се заплащат от работодателя в случаите, когато се извършват спрямо лица, които са в процедура по проучване за достъп до класифицирана информация с по-високо ниво на класификация.

Чл. 12. Психиатърът и психологът не могат да разгласяват и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и обстоятелства, представляващи служебна тайна, които са им станали известни при извършването на специализираните медицински и психологически изследвания.

Чл. 13. При отрицателно заключение от специализираното медицинско изследване или от психологическото изследване изследваното лице има право на второ специализирано медицинско и психологическо изследване.

Чл. 14. (1) Повторните изследвания по чл. 13 се провеждат от специализирани комисии в състав двама психиатри и един психолог.

(2) Комисиите по ал. 1 се създават към диспансерите за психиатрични заболявания, а в населените места, където няма такива, комисиите се създават към лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения или към многопрофилните болници за активно лечение, към които има създадени психиатрични отделения.

(3) Специализираните комисии се създават със заповед на директора на районния център по здравеопазване по предложение на директора на съответното лечебно заведение.

(4) За извършване на повторните изследвания по чл. 13 лицето следва да представи в лечебното заведение документ за самоличност и свидетелството с отрицателно заключение от специализираното медицинско изследване и психологическото изследване.

(5) За повторните изследвания се издава медицинско свидетелство по образец (приложение № 5). Свидетелството се издава в срок три дни след провеждане на изследването и е окончателно.

(6) За проведените повторни изследвания се заплаща по реда на чл. 11 .

(7) В комисиите по ал. 1 не могат да участват лицата, подписали отрицателното заключение по чл. 13 .

Раздел III

Специализирани медицински и психологически изследвания на служителите от службите за сигурност, службите за обществен ред и организационните единици към Министерство на отбраната, Министерство на вътрешните работи, Министерство на правосъдието и Министерство на транспорта и съобщенията

Чл. 15. Психологическите изследвания по този раздел се провеждат преди специализираните медицински изследвания.

Чл. 16. (1) Разпоредбите на чл. 5 , 6 , 7 и 8 се прилагат и за психологическите изследвания по този раздел.

(2) Резултатите от проведените психологически изследвания се записват в психологично свидетелство по образец (приложение № 6). Психологичното свидетелство се издава в срок три дни след провеждане на изследването.

(3) Психологичното свидетелство се издава за срок две години в три екземпляра, първият от които се предава на изследваното лице, вторият остава за съхранение в специализираната институция, а третият се изпраща на органа, провеждащ проучването.

(4) В специализираната институция остава за съхранение и психологичната оценка.

(5) Документацията се съхранява в специализираната институция за срок 10 години.

(6) Достъп до документацията имат психологът, извършил изследването, изследваното лице и упълномощените лица от органа, поискал изследването.

Чл. 17. Разпоредбата на чл. 9 се прилага и за специализираните медицински прегледи по този раздел, като изследваното лице задължително представя в лечебното заведение и психологическото свидетелство по чл. 16 .

Чл. 18. (1) След всяко проведено специализирано медицинско изследване психиатърът издава медицинско свидетелство по образец (приложение № 7). Медицинското свидетелство се издава в срок три дни след провеждане на изследването.

(2) Медицинското свидетелство се издава за срок две години в три екземпляра, първият от които се предава на изследваното лице, вторият остава за съхранение в лечебното заведение, а третият се изпраща на органа, провеждащ проучването.

(3) В лечебното заведение остават за съхранение въпросникът и психиатричния статус със заключението на психиатъра.

(4) Документацията се съхранява в лечебното заведение за срок 10 години.

(5) Достъп до документацията имат психиатърът, извършил изследването, изследваното лице и упълномощени лица от органа, поискал изследването.

Чл. 19. (1) За специализираните медицински изследвания по този раздел се прилагат разпоредбите на чл. 13 и чл. 14, ал. 1, 5 и 7 .

(2) Комисиите за провеждане на повторни специализирани медицински и психологически изследвания се създават към лечебните заведения към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта и съобщенията, а в населените места, където няма такива, изследванията се провеждат от комисиите към лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения или от комисиите към многопрофилните болници за активно лечение, към които има създадени психиатрични отделения.

(3) Специализираните комисии към лечебните заведения към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта и съобщенията се създават със заповед на директора на районния център по здравеопазване по предложение на директора на съответното лечебно заведение.

Чл. 20. (1) За проведените специализирани медицински и психологически изследвания по този раздел се заплаща по реда на Наредба № 22 от 1997 г. за условията и реда за заплащане на медицинската помощ по избор на пациента (ДВ, бр. 122 от 1997 г.), съответно съобразно тарифи за таксите, събирани от министерствата по чл. 4 .

(2) Заплащането се извършва от изследваното лице в случаите, когато то за първи път постъпва на длъжностите или изпълнява задачите, за които се изисква достъп до съответното ниво на класифицирана информация.

(3) В случаите, когато специализираните медицински и психологически изследвания се извършват спрямо лица, които са в процедура по проучване за достъп до класифицирана информация с по-високо ниво на класификация, заплащането се извършва от работодателя.

Раздел IV

Периодични здравни прегледи

Чл. 21. Периодичните здравни прегледи се провеждат в лечебните заведения по чл. 3 , а за служители от служби за сигурност, служби за обществен ред и организационни единици към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта и съобщенията - от лечебните заведения и специализираните институции за психологическа диагностика по чл. 4 .

Чл. 22. (1) Периодичните здравни прегледи включват: специализирани медицински и психологически изследвания.

(2) При провеждането на периодичните здравни прегледи се спазват изискванията на чл. 7 , 8 и 9 .

Чл. 23. Периодичните здравни прегледи се извършват веднъж на две години.

Чл. 24. За извършване на периодичните здравни прегледи изследваното лице следва да представи в лечебното заведение документ за самоличност, искане от работодателя, както и свидетелства от предишни периодични здравни прегледи.

Чл. 25. Преди извършването на периодичния преглед изследваното лице дава информирано съгласие и попълва декларация по чл. 6 .

Чл. 26. (1) Резултатите от проведените периодични здравни прегледи се записват в свидетелство по образец (приложение № 8), а резултатите от проведените периодични здравни прегледи на служители от служби за сигурност, служби за обществен ред и организационни единици към Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта и съобщенията се вписват в свидетелствата по образец (приложения № 6 и 7), като в последните се отразява обстоятелството, че същите се издават за проведен периодичен здравен преглед.

(2) Свидетелството по ал. 1 се издава в срок три дни след провеждане на изследването.

(3) Свидетелството по ал. 2 се издава в три екземпляра, първият от които се предава на изследваното лице, вторият се изпраща на органа, провеждащ проучването, а третият остава за съхранение в лечебното заведение.

(4) Документацията се съхранява от лечебното заведение за срок 10 години.

Чл. 27. (1) При отрицателно заключение от проведения периодичен преглед изследваното лице има право на повторен преглед, който се извършва от комисиите по чл. 14 и 19 .

(2) За извършване на повторния преглед лицето следва да представи в лечебното заведение документите по чл. 24 и свидетелството с отрицателно заключение от проведения периодичен преглед.

(3) За повторния периодичен преглед се издава медицинско свидетелство по образец (приложение № 5), в което се отразява обстоятелството, че същото се издава за проведен повторен периодичен здравен преглед.

(4) Свидетелството се издава в срок три дни след провеждане на изследването и е окончателно.

Чл. 28. За извършване на периодичните здравни прегледи работодателят заплаща по цени, определени от лечебните заведения, съответно заплаща такса в размер, определен от министрите на посочените в чл. 4 министерства.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба "информирано съгласие" е съгласие, предоставено доброволно след запознаване с определена информация.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 42, ал. 3 от Закона за защита на класифицираната информация и е съгласувана с Държавната комисия по сигурността на информацията.

Приложение № 1

към чл. 6

ДЕКЛАРАЦИЯ

Подписаният ..... декларирам, че съм запознат с целта и начина на изследване на психиатричното (психологичното) ми състояние.

Давам доброволно съгласие за провеждане на изследването.

Дата.....

Подпис на лицето:

Приложение № 2

към чл. 8

Психологична оценка

за пригодност/непригодност към специфичните изисквания за работа с класифицирана информация

ДАННИ ЗА ЛИЦЕТО.....

(трите имена)

от.....

(адрес)

ЕГН:.....

Л.К.....

ЛИЧНОСТОВИ СФЕРИ:

· Умствена компетентност
интелектуално равнище
когнитивни процеси

използвани тестове: (Рейвън; Векслер; Бентон, сложни аналогии; пиктограма и др.)

оценка:.....

.....

.....
.....
·Емоционална компетентност
емоционална зрялост и устойчивост
емоционална ангажираност към професионални задачи, авторитети,
лоялност
емоционален резонанс
фрустрационен толеранс; равнище на стрес;
емоционални разстройства; равнище на ситуативна и личностова
тревожност; депресивност; нарцистичност

*използвани тестове: (въпросници за депресивност, тревожност,
равнище на стрес и агресивност на Цунг, Спилбъргър, Бек; Бъс-Дюркее,
Минесота тест и др.)*

оценка: .....

.....
.....
.....

·Социална компетентност
ефективност на стратегии за справяне с проблемни ситуации
ефективни/неефективни защитни механизми
прогнозиране на негативните последици от собствено поведение
равнище на личностов самоконтрол; устойчивост на поведение
зрялост на самооценката
когнитивно-поведенческа зрялост
стратегии за справяне с професионален стрес

*използвани тестове: (Тематично аперцептивен тест, Розенцвайг, Лири,
скали за самооценка, самоконтрол и стратегии за справяне с проблемни
ситуации и др.)*

оценка: .....

.....
.....
.....

град/дата.....Психолог:.....

(подпис, печат)

Приложение № 3

към чл. 9

Наименование на лечебното заведение

**I. Въпросник за нуждите на специализираното медицинско
изследване**

Данни за лицето.....
(трите имена)

от.....
(адрес)

ЕГН:.....
Л.К.....

1. Страдате ли или страдали ли сте от психическо заболяване?

не
да

Уточнете какви, в какви периоди от време, в кои лечебни заведения, име на лекуващия лекар

2. Употребявате ли или употребявали ли сте наркотици или други контролирани упойващи вещества?

не
да

Впишете какви, кога и дали продължавате (моля не споменавайте факти, когато са Ви давани наркотици или упойващи вещества от правоспособни лекари, доколкото това не е довело до ситуация, че трябва да продължавате да ги вземате или ги вземате)

3. През последните 10 години употребявали ли сте или употребявате алкохол в количества, причиняващи помрачаване или загуба на съзнание?

не
да

Впишете честотата и обстоятелствата, при които става това (или са ставали), а също така дали във връзка с това се лекувате (или сте се лекували) в специализирани заведения (посочете лечебните заведения и адресите им)

II. Задължителни елементи на психиатричния статус

Външен вид:.....
Поведение и психомоторика:.....
Нагласа към изследването:.....
Ориентация (място, време, собствена личност).....
.....

Емоции и афекти: .....
Реч и мислене (темп, форма, съдържание) .....
.....
Възприятно-представна дейност .....
Памет и интелект: .....
Град Психиатър:.....
Дата .....

(подпис, печат)

Приложение № 4

към чл. 10

Наименование на лечебното заведение

**Свидетелство за проведено специализирано медицинско и
психологическо изследване № .....**

На лицето (трите имена) .....
от (адрес) .....
ЕГН .....
Л.К. ....
1. Подписаният специалист: .....
психолог, удостоверявам, че на (дата) .....
проведох изследване на лицето и установих, че към момента на
изследването същото е със:
психологическа непригодност
психологическа пригодност за специфичните изисквания на работа с
класифицирана информация
2. Подписаният специалист: .....
психиатър, удостоверявам, че на (дата) .....
прегледах лицето и установих, че към момента на прегледа същото
Няма данни за психично заболяване
Боледува от.....
(диагноза)

(Заключението се изписва от лекаря)

Град:
Дата:.....
Психолог:.....

(подпис и печат)

Психиатър:.....

(подпис и печат)

Директор, управител: .....

(подпис, печат на лечебното заведение)

Настоящото се издава, за да послужи пред.....

.....

(наименование на организацията)

Приложение № 5

към чл. 14, ал. 5

Наименование на лечебното заведение

**Свидетелство за проведено повторно специализирано медицинско и
психологическо изследване**

№ .....

На лицето (трите имена) .....

от (адрес) .....

ЕГН .....

Л.К.....

Подписаните специалисти психиатри:

1. ....

2. ....

Удостоверяваме, че на (дата) .....

прегледахме лицето и установихме, че към момента на прегледа същото

1. Няма данни за психично заболяване

или

2. Боледува от.....

(диагноза)

(Заключението се изписва от лекаря)

Подписаният специалист: .....

психолог, удостоверявам, че на (дата) .....

проведох изследване на лицето и установих, че към момента на
изследването същото е със:

психологическа пригодност

или

психологическа непригодност (зачерква се излишното)

за специфичните изисквания на работа с класифицирана информация.

Град:

Дата: .....

Психиатър: 1.....

(подпис, печат)

2.....

(подпис, печат)

Психолог:.....

(подпис и печат)

Директор, управител:.....

(подпис, печат на лечебното заведение)

Настоящото се издава, за да послужи пред.....

.....

(наименование на организацията)

Приложение № 6

към чл. 16, ал. 2

Наименование на специализираната психологическа институция

Психологично свидетелство № .....

Подписаният специалист: .....

психолог, удостоверявам, че на (дата) .....

проведох изследване на лицето:.....

.....

(трите имена)

от (адрес) .....

ЕГН.....

Установих, че към момента на изследването лицето е със:

психологическа пригодност

или

психологическа непригодност (зачерква се излишното)

за специфичните изисквания на работа с класифицирана информация

Град:

Дата:.....

Психолог:.....

(подпис и печат)

Директор: .....

(подпис и печат)

Настоящето се издава, за да послужи пред.....

.....

(наименование на организацията)

Приложение № 7

към чл. 18, ал. 1

Наименование на лечебното заведение

Свидетелство за проведено специализирано медицинско изследване

№ .....

на лицето (трите имена) .....

от (адрес) .....

ЕГН .....

Л.К. ....

Подписаният специалист: .....

психиатър, удостоверявам, че на (дата) .....

прегледах лицето и установих, че към момента на прегледа същото

1. Няма данни за психично заболяване

или

2. Боледува от (диагноза) .....

(Заключението се изписва от лекаря)

Град:

Дата:.....

Психиатър:.....

(подпис)

Директор, управител: .....

(подпис, печат)

Настоящето се издава, за да послужи пред.....

.....

(наименование на организацията)

Приложение № 8

към чл. 26, ал. 1

Наименование на лечебното заведение

Свидетелство за проведен периодичен здравен преглед № .....

на лицето (трите имена) .....
от (адрес) .....
ЕГН .....
Л.К. ....
Подписаният специалист: .....
психиатър, удостоверявам, че на (дата) .....
прегледах лицето и установих, че към момента на прегледа същото
1. Няма данни за психично заболяване
или
2. Боледува от (диагноза) .....

(Заключението се изписва от лекаря)

Подписаният специалист: .....
психолог, удостоверявам, че на (дата) .....
проведох изследване на лицето и установих, че към момента на
изследването същото е със:
психологическа пригодност
или
психологическа непригодност (зачерква се излишното)
за специфичните изисквания на работа с класифицирана информация
Град:
Дата:.....

Психиатър:.....

(подпис)

(личен печат на лекарите и на заведението)

Психолог:.....

(подпис и печат)

Директор, управител: .....

(подпис, печат)

Настоящото се издава, за да послужи пред.....

.....

(наименование на организацията)